

קו רץ / נגה יודקוביק-עציוני

נגה יודקוביק-עציוני מותחת את הקשרים וההקשרים שבין פורמליזם, שפה, תרבות ונרטיב ומנסחת מקום מוחשי ומדומיין בעת ובעונה אחת. התערוכה 'קו רץ' מציגה אוסף של דימויים יומיומיים עשויים חומרים פשוטים ומתכלים, "אובייקטים של מהגרים", כפי שמכנה אותם האמנית.

העבודות נוצרו בתהליך משוכלל של פירוק ושל הרכבה והן מכילות שניות בו זמנית. בעצם היעלמותן אל תוך הדימוי של עצמן, הן מתגלות מחדש בייצוג המשוקם השונה-זהה שלהם. עקבות ההרס המבוקרות, במקביל לעקבות השחזור והבנייה המחודשת, הופכות לערך של תבונה ורגישות, לנרטיב היוצר את החוקיות של עצמו. בנוסף, העבודות קושרות יחד ערכים של אמנות ושל מציאות ונדמות למחסן מצטט.

נקודת המוצא של יודקוביק-עציוני היא פורמליזם טהור, כזה שעוסק בהפשטה של תבניות מוכרות, ריקון מתוכן והצגתן של מעטפות קרטון ונייר חום מוצרנות, פשוטות, חסרות משקל. לדבריה: "ניתן לדמות את צורת העבודה שלי לפעילות יומיומית שגרתית שנעשית במרחב הביתי, כמו: ארגון / סידור / אריזה / תליה / אכסון / פירוק / סבלות / מעבר / פרידה. במהלך השנים עברו עבודותי טרנספורמציה וסוננו לאמירות מסומנות בלבד, מדימוי ברור לכאורה, לדימוי מופשט. הדימוי הראשוני הוא תמיד מקפצה אל תוך העולם המופשט של האמנות, והתערוכה - מעבר לסיפור הראשוני שהיא מספרת, מבקשת לתפקד כמו מוסיקה ומקצב."

פני השטח הם רק הקרום, "העור" של דימוי קונקרטי שהופך מופשט. הערך המצטבר, הקצבי באופן הצבת האובייקטים של הגופים חסרי המשקל יוצר מטען מנטלי וחדיתי; הצופה מוזמן להיות שותף בתהליך המשוער של השחזור ושל הקשר בין המציאות הראשונית של האובייקט לקיומו הסופי כמעשה וכמוצג אמנותי. עמדת הצפייה חוקרת ומתחקה אחר הרפרנס ה"אמיתי" של הדימויים. אלא שהם, פיוטיים ופואטיים, מפותלים, מרומזים. המשמעות והפונקציונליות של הדימויים נלקחת מהם, והיעדרותם מתוך המעטפת מתקיימת בנוכחות מחודשת, אחרת, חסרה, אך במקביל, היא אינה מוותרת על הד הזיכרון, המאפשר לעבודה להתפענח על דרך של הקשרים תרבותיים.

תוך תהליך העבודה על התערוכה, יודקוביק-עציוני שהתה זמן רב בחלל הגלריה כדי להבין ולחוות אותו. היא שחזרה את גבולותיו בסטודיו שלה ועבדה על פי קנה מידה מוכתב וקונקרטי. קירות הגלריה עירומים מלבד קו רץ צהוב, רציף, שכמו מסמן זירת פשע או זיכרון דהה שהיא מבקשת להיאחז בו. מעין סימון של גבולות קונקרטיים וקונספטואליים, כבתוך סד בו היא יוצרת.

התערוכה מציפה אוסף של זיכרונות ושל אטריבוטים יומיומיים, מעין מאוזוליאום אישי וקולקטיבי המבקש לשמר את הבנאלי, את הריק ואת פני השטח שהערך המצטבר שלהם הופך למנטלי, להיקש החזותי והחומרי של הנמוג.

ניר הרמט

'מקום לאמנות' אוקטובר 2016